

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 22. september 2017
Kontor: EU-retskontoret
Sagsbeh: Louise Degn Brammer
Sagsnr.: 2017-3051-0004
Dok.: 517884

Samlenotat vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg den 12. – 13. oktober 2017

Side:

4-13	Punkt 1:	Forslag til Rådets forordning om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) *
- Vedtagelse
2013/0255 (APP)
14-23	Punkt 2:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indfrysning og konfiskation*
- Politisk drøftelse
KOM(2016) 819 endelig
24-29	Punkt 3:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at forslaget ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandsstatsborgere og statsløse personer (tredjelandsstatsborgere) for at supplere og understøtte det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011 *

- Politisk drøftelse

KOM(2017) 344 endelig

- 30-33** Punkt 4: Grundlæggende rettigheder: Råds konklusioner om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016
- Vedtagelse
KOM-dokument foreligger ikke
- 34-37** Punkt 5: Strafforfølgelse i cyberspace
- Fremskridtsrapport
KOM-dokument foreligger ikke
- 38-42** Punkt 6: Midtvejsrevision af Det Europæiske Råds strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudfordring i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
- Udveksling af synspunkter
KOM-dokument foreligger ikke
- 43-57** Punkt 7: Schengeninformationssystemet (SIS): A) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at forslaget ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

området ind- og udrejsekontrol, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006, B) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1986/2006, Rådets afgørelse 2007/533/RIA og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU samt C) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold*

- Politisk drøftelse

KOM(2017) 882 endelig

KOM(2017) 883 endelig

KOM(2017) 881 endelig

58-61

Punkt 8:

Terrorbekæmpelse

- Udveksling af synspunkter

KOM-dokument foreligger ikke

* Forslagene er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Forslagene er omfattet af artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling (om udbygning af Schengenreglerne), hvorfor Danmark inden seks måneder efter, at Rådet har vedtaget forslagene skal træffe afgørelse om, hvorvidt forslagene vil blive gennemført i dansk ret.

Dagsordenspunkt 1: Forslag til Rådets forordning om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)*

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

2013/0255 (APP)

1. Resumé

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på vedtagelse blandt de medlemsstater, der ønsker at deltage i et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed. Formålet med forslaget er at oprette Den Europæiske Anklagemyndighed, som skal efterforske og ved medlemsstaternes nationale domstole retsforfølge strafbare handlinger, der skader EU's finansielle interesser. Forslaget indeholder bl.a. regler om Den Europæiske Anklagemyndigheds organisation, procedureregler for efterforskning, retsforfølgning og behandling af straffesager. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man generelt skeptisk over for forslaget om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed.

2. Baggrund

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 86 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), hvoraf det bl.a. fremgår, at Rådet ved en forordning kan oprette en europæisk anklagemyndighed ud fra Eurojust for at bekæmpe lovovertrædelser, der skader EU's finansielle interesser. Forslaget er dermed omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at forslaget ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

Forslaget indgår i en lovgivningspakke og er fremsat sammen med et forslag vedrørende en reform af Eurojust (KOM(2013) 535 endelig).

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

Oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed skal ske efter en særlig lovgivningsprocedure, hvor Rådet træffer afgørelse med enstemmighed efter Europa-Parlamentets godkendelse. I tilfælde af manglende enstemmighed kan en gruppe på mindst ni medlemsstater anmode om, at udkastet til forordning forelægges Det Europæiske Råd. I så fald suspenderes proceduren i Rådet. Efter drøftelse og i tilfælde af konsensus skal Det Europæiske Råd inden fire måneder efter denne suspension forelægge Rådet udkastet på ny med henblik på vedtagelse.

I tilfælde af uenighed og hvis mindst ni medlemsstater ønsker at indføre et forstærket samarbejde på grundlag af det pågældende udkast til forordning, underretter de inden for samme tidsfrist Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen herom. I et sådant tilfælde anses en bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde for at være givet, og bestemmelserne om forstærket samarbejde finder anvendelse. Bemyndigelse til at indlede et forstærket samarbejde gives af Rådet på forslag af Kommissionen og efter Europa-Parlamentets godkendelse.

Forslaget har løbende været drøftet på en række rådsmøder (retlige og indre anliggender) siden oktober 2013. Forslaget blev bl.a. behandlet på rådsmødet (almindelige anliggender) den 7. februar 2017, hvor Rådet konstaterede, at der ikke hersker enstemmighed om forslaget, og sagen blev derfor forelagt Det Europæiske Råd den 9.-10. marts 2017. På mødet konstaterede Det Europæiske Råd, at der ikke hersker enstemmighed om forslaget, hvorfor forudsætningerne for et forstærket samarbejde mellem en gruppe af medlemsstater om oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed er til stede.

Den 3. april 2017 underrettede 16 medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Cypern, Litauen, Luxembourg, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, og Finland) Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om, at de ønsker at etablere et forstærket samarbejde. På den baggrund blev der i overensstemmelse med den særlige lovgivningsprocedure givet bemyndigelse til at gå videre med et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed. Siden da har yderligere fire medlemsstater (Østrig, Italien, Estland og Letland) tilkendegivet, at man ønsker at deltage i et forstærket samarbejde.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017 blev der opnået generel indstilling til forslaget blandt de medlemsstater, der ønsker

at deltage i et forstærket samarbejde. Forslaget skal herefter drøftes på et plenarmøde i Europa-Parlamentet den 4. oktober 2017 med henblik på, at Europa-Parlamentet også skal godkende forslaget inden, at det kan godkendes endeligt.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er forslaget på dagsordenen med henblik på vedtagelse blandt de medlemsstater, der ønsker at deltage i et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed.

3. Formål og indhold

Oprettelsen af Den Europæiske Anklagemyndighed har til formål at styrke beskyttelsen af Unionens finansielle interesser mod strafbare handlinger.

Den følgende redegørelse for forslaget er baseret på dels Kommissionens oprindelige forslag, dels flere forskellige udkast til kompromistekster, der dækker forskellige dele af forslagets reviderede bestemmelser.

3.1. Forslagets centrale elementer

Kommissionen har med forslaget lagt op til at oprette Den Europæiske Anklagemyndighed som et nyt EU-organ, der skal have opgaver og beføjelser, som i dag tilkommer medlemsstaternes nationale myndigheder.

Den Europæiske Anklagemyndighed skal have kompetence til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser. Det nærmere omfang heraf er fastlagt i en særskilt retsakt, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om straffretlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser. Når de faktiske omstændigheder samtidig udgør en overtrædelse efter national ret, kan Den Europæiske Anklagemyndighed ligeledes være kompetent til at behandle denne overtrædelse. Anklagemyndigheden kan desuden være kompetent til at behandle visse overtrædelser i nær tilknytning til overtrædelser, der skader Unionens finansielle interesser.

Den Europæiske Anklagemyndighed optræder som anklager ved medlemsstaternes kompetente domstole. Medlemsstaternes kompetente myndigheder skal aktivt bistå og støtte Den Europæiske Anklagemyndigheds efterforskning og retsforfølgning, men anklagemyndigheden og alle dens ansatte skal være uafhængige.

Den Europæiske Anklagemyndighed foreslås etableret med et centralt niveau, der vil omfatte et kollegium bestående af den europæiske chefanklager, ét medlem pr. medlemsstat og en række permanente afdelinger. På det decentrale niveau vil anklagemyndigheden have europæiske delegerede anklagere i de enkelte medlemsstater.

En af de væsentligste ændringer i forhold til Kommissionens oprindelige forslag er, at Den Europæiske Anklagemyndighed ikke længere har enekompetence til at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, men at eksempelvis mindre sager som udgangspunkt kan behandles af de nationale myndigheder.

Forslaget indeholder endvidere bestemmelser om bl.a. processuelle garantier, retsmidler, behandling af oplysninger og databeskyttelse.

Den Europæiske Anklagemyndighed skal efter forslaget etablere og opretholde et særligt tæt forhold til Eurojust på grundlag af et nært samarbejde og udvikling af operationelle, administrative og forvaltningsmæssige forbindelser mellem dem.

I forhold til samarbejdet mellem ikke-deltagende medlemsstater og Den Europæiske Anklagemyndighed lægges der i forslaget op til, at samarbejdet kan omfatte udveksling af strategisk information og udlån af medarbejdere til Den Europæiske Anklagemyndighed. Herudover lægges der i forslaget op til, at Den Europæiske Anklagemyndighed efter aftale med ikke-deltagende medlemsstater kan udpege nationale kontaktpunkter med henblik på at sikre et effektivt samarbejde.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har den 12. marts 2014 afgivet en foreløbig rapport om forslaget, hvori Parlamentet kommer med en række anbefalinger til ændringer af forslaget, som Parlamentet anmoder Rådet om at tage behørigt hensyn til ved behandlingen af forslaget. Europa-Parlamentet har ved beslutning af 29. april 2015 bekræftet og suppleret indholdet i rapporten af 12. marts 2014 og opfordret Rådet til at følge Parlamentets anbefalinger.

Europa-Parlamentet har derudover opfordret Rådet til i vid udstrækning at inddrage Parlamentet i lovgivningsarbejdet, således at der kan nås frem til et resultat, som begge parter kan tilslutte sig.

Forslaget skal drøftes på et plenarmøde i Europa-Parlamentet den 4. oktober 2017 med henblik på, at Europa-Parlamentet også skal godkende forslaget inden, at det kan vedtages endeligt.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forslaget bl.a. anført, at der er behov for tiltag på EU-plan, idet den planlagte foranstaltning i sig selv har en EU-dimension. Kommissionen har endvidere anført, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

Efter fremsættelsen af forslaget har Kommissionen fået et såkaldt ”gult kort” på forslaget, idet 11 landes parlamenter/kamre (i alt 14 parlamenter/kamre) har afgivet begrundede udtalelser om, at forslaget ikke er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Kommissionen har den 27. november 2013 meddelt, at forslaget er blevet genovervejet, og at Kommissionen vil fastholde forslaget, men at der i lovgivningsprocessen vil blive taget behørigt hensyn til de nationale parlameters begrundede udtalelser.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Der er herved bl.a. lagt vægt på, at det konkrete forslag i vidt omfang bygger på anvendelse af nationale straffeprocessuelle regler, og at oprettelsen af en europæisk anklagemyndighed er forudsat i TEUF.

6. Gældende dansk ret

Efter de gældende regler varetages den strafferetlige beskyttelse af EU's finansielle interesser af medlemsstaterne. I tilfælde af f.eks. svig med EU-midler i Danmark er det i henhold til retsplejeloven det danske politi og den danske anklagemyndighed, der gennemfører efterforskningen, beslutter om der skal rejses tiltale, og i givet fald fører sagen ved retten.

Ved grænseoverskridende kriminalitet, herunder lovovertrædelser der vedrører EU's finansielle interesser, samarbejder politi og anklagemyndighed efter behov med myndighederne i andre lande. For så vidt angår samarbejdet med myndighederne i andre EU-medlemsstater sker dette navnlig gennem Europol, Eurojust og Det Europæiske Retlige Netværk.

Kommissionen har allerede i dag en til dels uafhængig svigsbekæmpelsesenhed, OLAF, der har til opgave at beskytte EU's interesser mod ulovlig virksomhed, som kan føre til disciplinærsager og straffesager. OLAF har kompetence til at gennemføre undersøgelser af administrativ karakter og formidle resultaterne videre til de nationale myndigheder.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat med hjemmel i TEUF artikel 86 og er således omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke økonomiske konsekvenser, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017.

Kommissionens oprindelige forslag har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Vestre Landsret, Østre Landsret, Sø- og Handelsretten, byretterne, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Rigsadvokaten, Advokatrådet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Retspolitisk Forening og Datatilsynet har afgivet høringssvar til forslaget. De fremsendte bemærkninger er nærmere beskrevet nedenfor.

8.1. Generelle bemærkninger

Rigsadvokaten bemærker, at det grundlæggende er en politisk beslutning, hvorvidt Danmark, såfremt forslaget ikke havde været omfattet af det danske retsforbehold, skulle tilslutte sig en EU-institution, der er tillagt eksklusive, overstatslige beføjelser til at efterforske og retsforfølge visse strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser. Rigsadvokaten kan tilslutte sig Justitsministeriets samlenotat af 26. september 2013, hvoraf det fremgår, at den danske anklagemyndighed varetager indsatsen mod svig, herunder med EU-midler, effektivt og målrettet.

Retspolitisk Forening bemærker, at foreningen ud fra en suverænitetsbetragtning og en betragtning om retssikkerhed for borgerne i relation til efterforskning og domstolsbehandling generelt må tage afstand fra den filosofi, forslaget er udtryk for. Retspolitisk Forening finder, at forslaget er udtryk for mere EU-myndighedsudøvelse på et sagsområde, hvor et effektivt samarbejde mellem landene og med EU's allerede eksisterende institutioner, f.eks. OLAF, bør kunne virke og håndhæves.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker sammenfattende, at forslaget til Rådets forordning om oprettelse af en europæisk anklagemyndighed forekommer tungt og på flere punkter uklart.

8.2. Genstand og definitioner

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker vedrørende forslagets artikel 2, at formuleringen ”strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser” er en vag formulering, der kan give anledning til mange afgrænsningsproblemer.

8.3. Almindelige bestemmelser

Rigsadvokaten bemærker, at det vil være mest hensigtsmæssigt med en decentraliseret struktur. Dermed vil det være muligt at sikre national forankring af de sager, der vedrører den enkelte medlemsstat, ligesom det vil være muligt at bygge videre på den ekspertise, der er opbygget hos den nationale anklagemyndighed.

Rigsadvokaten bemærker endvidere, at det ville være hensigtsmæssigt at overveje en model, hvor Den Europæiske Anklagemyndigheds kompetence

er subsidiær i forhold til de nationale myndigheders kompetence, idet indsatsen mod svig allerede varetages effektivt og målrettet.

Derudover sætter Rigsadvokaten spørgsmålstegn ved, om man vil kunne sikre den delegerede anklagers fuldstændige uafhængighed af den nationale anklagemyndighed, når det må formodes, at den delegerede anklager efter sin udnævnelsesperiode har interesse i at fortsætte i den nationale anklagemyndighed.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at de europæiske anklageres uafhængighed kan give anledning til bekymring, idet de europæiske anklagere ikke er underlagt klageadgang og kun kan afskediges af Rådet ved grove tjenesteforseelser.

8.4. Procedureregler

Rigsadvokaten bemærker, at Den Europæiske Anklagemyndighed i videst muligt omfang bør operere på baggrund af nationale procesregler. Rigsadvokaten anfører, at det bør afklares, hvad retsvirkningen vil være af, at forordningen indeholder andre procesregler end retsplejelovens. Rigsadvokaten anfører endvidere, at det ville være bedre i tråd med danske retsprincipper, hvis det var muligt at påklage afgørelser, der går ud på at afvise eller indstille en efterforskning.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder forslaget artikel 30 om anerkendelse af bevismidler særdeles vidtgående og mener, at bestemmelsen medfører en risiko for såkaldt "forum shopping", idet Den Europæiske Anklagemyndighed kan have interesse i at retsforfølge en lovovertrædelse i ét land frem for et andet. Advokatrådet er af den opfattelse, at bevisreglerne bør ændres således, at bevis indsamlet i én medlemsstat, kun kan anvendes i en anden medlemsstat, hvis begge landes lovgivning tillader anvendelse af beviset.

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder, at der i forslaget mangler klare regler for jurisdiktion i tilfælde af grænseoverskridende kriminalitet, samt at der bør sikres en judiciel prøvelse af spørgsmålet, eventuelt med klageadgang til EU-Domstolen.

8.5. Processuelle garantier

Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at den sigtedes rettigheder ikke er tilstrækkeligt specificeret i forslaget, og at forslaget mangler bestemmelser vedrørende erstatning til den sigtede.

8.6. Databeskyttelse

Datatilsynet har bemærket, at Den fælles kontrolinstans for Eurojust (JSB) den 14. november 2013 har afgivet en udtalelse om Eurojust, og at Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse ifølge deres hjemmeside bl.a. vil afgive en udtalelse om ”Establishment of a European Public Prosecutor’s Office (EPPO) to protect the financial interests of the Union”, hvorfor Datatilsynet anbefaler, at disse udtalelser indgår i overvejelserne om de aktuelle forslag. Advokatrådet og Landsforeningen af Forsvarsadvokater bemærker, at der gives Den Europæiske Anklagemyndighed en vid adgang til at indsamle, videregive og lagre oplysninger, herunder personfølsomme oplysninger, og at der bør være et uafhængigt tilsynsorgan til at bedømme nødvendigheden af den meget omfattende kompetence.

8.7. Finansielle bestemmelser og bestemmelser vedrørende personale

Rigsadvokaten bemærker, at det er nødvendigt, at midlerne til Den Europæiske Anklagemyndighed ikke må gå fra Eurojusts budget på en sådan måde, at Eurojust ikke fremover kan varetage sine operationelle opgaver i fuldt tilfredsstillende omfang.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Storbritannien og Irland har valgt ikke at benytte deres Opt-In, hvorfor de som udgangspunkt ikke deltager i Den Europæiske Anklagemyndighed.

Som nævnt ovenfor underrettede 16 medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Den Tjekkiske Republik, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Cypern, Litauen, Luxembourg, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, og Finland) den 3. april 2017 Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om, at de ønsker at etablere et forstærket samarbejde. Siden da har yderligere fire medlemsstater (Østrig, Italien, Estland og Letland) tilkendegivet, at man ønsker at deltage i et forstærket samarbejde.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side anser man samarbejdet mellem de nationale myndigheder, Europol og Eurojust for at være særdeles nyttigt i sager, der vedrører strafbare handlinger, som skader EU’s finansielle interesser, ligesom man anser medlemsstaternes samarbejde med OLAF for velfungerende. Det er regeringens opfattelse, at den danske anklagemyndighed varetager indsatsen mod svig, herunder svig med EU-midler, effektivt og målrettet.

Regeringen er skeptisk over for det element i forslaget, som lægger op til, at Den Europæiske Anklagemyndighed skal kunne efterforske og retsforfølge i de enkelte medlemsstater.

Danmark deler imidlertid målsætningen i forslaget om at sikre bedst mulig *beskyttelse af EU's finansielle midler*. Derfor vil man fra dansk side være opmærksomme på at sikre grundlaget for et effektivt samarbejde mellem den danske anklagemyndighed og Den Europæiske Anklagemyndighed.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 13.-14. oktober 2016.

Dagsordenspunkt 2: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation*

Revideret udgave. Ændringer er markeret med kursiv.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2016) 819 endelig

1. Resumé

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på en politisk drøftelse. Det forventes, drøftelsen vil vedrøre valget af reguleringsinstrument (forordning eller direktiv). Forslaget er en del af Kommissionens terrorfinansieringspakke, der blev fremsat på baggrund af Kommissionens handlingsplan fra 2016 om bekæmpelse af terrorfinansiering (KOM(2016) 50). Forslaget har overordnet til formål at styrke den gensidige anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation af udbytte fra strafbart forhold. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for forslaget. Fra dansk side vil der blive lagt vægt på, hvilken betydning forslaget vil have for Danmarks fremtidige samarbejde med de øvrige medlemsstater.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2016) 819 endelig af 21. december 2016 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation. Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 82, stk. 1, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Forslaget er dermed omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at forslaget ikke vil være bindende for eller finde

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

anvendelse i Danmark. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Forslaget skal erstatte to eksisterende rammeafgørelser på området, henholdsvis Rådets rammeafgørelse 2003/577/RIA af 22. juli 2003 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og Rådets rammeafgørelse 2006/783/RIA af 6. oktober 2006 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Danmark deltager i de to eksisterende rammeafgørelser.

Forslaget er en del af Kommissionens terrorfinansieringspakke, der blev fremsat på baggrund af Kommissionens handlingsplan fra februar 2016 om styrket bekæmpelse af terrorfinansiering. Foruden det her omhandlede forordningsforslag indeholder terrorfinansieringspakken et forslag til direktiv til strafferetlig bekæmpelse af hvidvask, som der på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017 blev opnået en generel indstilling om.

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juli 2017 blev valget af reguleringsinstrument drøftet. En række medlemsstater tilkendegav i den forbindelse, at de foretrækker, at forslaget gennemføres som et direktiv frem for en forordning. Medlemsstaterne anførte i den forbindelse, at området ikke er harmoniseret, hvorfor et direktiv tillader en mere fleksibel tilpasning til den enkelte medlemsstats nationale lovgivning og juridiske terminologi sammenlignet med en forordning, der er umiddelbart anvendelig i alle deltagende medlemsstater.

En række andre medlemsstater gav omvendt udtryk for, at de fortsat støtter en forordning som reguleringsinstrument, idet de – ligesom Kommissionen – mener, at en forordning vil have den fordel, at retsakten vil være umiddelbart anvendelig i medlemsstaterne og derfor tilvejebringe mere effektive regler.

På den baggrund konstaterede formandskabet afslutningsvis, at selv om der fortsat er et betydeligt antal medlemsstater, der støtter en forordning, er der nu omvendt så stor støtte for et direktiv, at det bør overvejes at ændre valget af reguleringsinstrument. Henset til, at Rådet ikke kan tage en formel beslutning om valget af reguleringsinstrument på et uformelt rådsmøde, gav formandskabet endvidere udtryk for, at man ville overveje spørgsmålet nærmere og herefter vende tilbage hurtigst muligt med henblik på en afklaring.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober er forslaget på dagsordenen med henblik på en politisk drøftelse. Det forventes, at drøftelsen vil vedrøre valget af reguleringsinstrument.

3. Formål og indhold

3.1. Generelt

Forordningsforslaget har overordnet til formål at styrke den gensidige anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation af udbytte fra strafbare forhold.

Forslaget indebærer, at en medlemsstat (den udstedende medlemsstat) ved fremsendelse af en særlig attest og relevante afgørelser kan anmode en anden medlemsstat (den fuldbyrdende medlemsstat) om at indefryse eller konfiskere aktiver, der befinder sig i denne medlemsstat. Den fuldbyrdende medlemsstat er herefter forpligtet til – medmindre der foreligger en af de i forslaget nævnte afslagsgrunde – at anerkende og fuldbyrde indefrysning- eller konfiskationsafgørelsen, på samme måde som hvis den fuldbyrdende medlemsstat selv havde udstedt afgørelsen.

Kommissionen har med forslaget lagt op til at udvide området for gensidig anerkendelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation i forhold til de eksisterende rammeafgørelser. Forslaget omfatter gensidig anerkendelse af alle typer af afgørelser om indefrysning og konfiskation, der er truffet i forbindelse med en straffesag, herunder også afgørelser om konfiskation, som træffes i forbindelse med en straffesag, hvor der ikke er sket domfældelse.

Der lægges med forslaget endvidere op til en række ændringer, der skal forbedre de nuværende rammer for gensidig anerkendelse. Forslaget indfører blandt andet klare tidsfrister samt en standardattest og en standardformular til udfyldelse af udstedelsesstaten. Der tages med forslaget også større hensyn til ofrenes rettigheder med indførelse af en særlig adgang til godtgørelse og tilbagegivelse af aktiver.

3.2 Forslagets centrale elementer

Forslaget omfatter alle overtrædelser af straffelovgivningen, men derimod ikke afgørelser om indefrysning og konfiskation, der er truffet inden for rammerne af civile eller administrative sager.

Forslaget indeholder en definition af begrebet ”afgørelse om konfiskation”, der defineres som en endelig sanktion eller foranstaltning, der er pålagt af

en domstol efter en retssag vedrørende en strafbar handling, og som medfører en fysisk eller juridisk persons endelige berøvelse af formuegoder.

En ”afgørelse om indefrysning” defineres som en retsafgørelse, der er truffet eller godkendt af en retslig myndighed med henblik på midlertidigt at forhindre, at et formuegode destrueres, ændres, flyttes, overføres eller afhændes. En eventuel afgørelse om indefrysning træffes således før en afgørelse om konfiskation for at sikre tilstedeværelsen af aktivet/pengebeløbet med henblik på eventuel efterfølgende konfiskation.

Forslaget indeholder endvidere en positivliste over strafbare handlinger, for hvilke den fuldbyrdende stat ikke kan nægte at fuldbyrde afgørelser om konfiskation eller indefrysning med henvisning til dobbelt strafbarhed.

3.3. Fremsendelse, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation

Det følger af forslaget, at fuldbyrdelsesstaten skal anerkende og fuldbyrde en afgørelse om konfiskation uden yderligere formaliteter og træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse på samme måde, som hvis der var tale om en afgørelse om konfiskation, der var truffet af fuldbyrdelsesstaten selv. Kun hvis der foreligger en af de afslagsgrunde, der er udtømmende oplistet i forslaget, kan fuldbyrdelsesstaten afvise at anerkende og fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

3.4. Fremsendelse, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om indefrysning

Forslagets regler om fremsendelse, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om indefrysning svarer i nogen grad til forslagets regler om konfiskation.

Forslaget fastsætter dog betingelser for udstedelse og fremsendelse af en afgørelse om indefrysning, herunder bl.a. at udstedelsen af afgørelsen er nødvendig og forholdsmæssig med henblik på midlertidigt at forhindre destruktion, ændring, flytning, overførsel eller afhændelse af formuegoder, som kan tjene til efterfølgende konfiskation.

Det gælder endvidere særligt, at en afgørelse om indefrysning skal ledsages af en anmodning om konfiskation eller indeholde en instruks om, at formuegodet skal forblive i fuldbyrdelsesstaten, indtil der foreligger en anmodning om konfiskation.

3.5. Almindelige bestemmelser

Forslaget indeholder almindelige bestemmelser om, hvilken medlemsstats lovgivning der finder anvendelse på fuldbyrdelsen af afgørelsen, om kommunikation mellem myndighederne i medlemsstaterne, om forvaltning og disponering over indefrosne og konfiskerede formuegoder og om den særlig privilegerede adgang til godtgørelse og tilbagegivelse, som forslaget sikrer ofrene.

3.6. Afsluttende bestemmelser

I forslaget er der fastsat afsluttende bestemmelser om bl.a. indsamling af statistik, Kommissionens delegerede beføjelser og ikrafttræden.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at den grænseoverskridende efterforskning af kriminelle aktiviteter kan foregå i flere medlemsstater. Derimod finder retsforfølgningen og de retlige aktiviteter, der fører til konfiskation, normalt kun finde sted i én medlemsstat, hvorfor konfiskationsprocedurer i hovedsagen er nationale. Kommissionen vurderer dog, at den grænseoverskridende dimension indføres, når der skal ske fuldbyrdelse af f.eks. en konfiskationsafgørelse i en anden medlemsstat. Konfiskation af aktiver kræver på denne baggrund et effektivt grænseoverskridende samarbejde blandt medlemsstaterne, hvilket kan sikres ved gensidig anerkendelse af nationale afgørelser om konfiskation.

Kommissionen vurderer således, at gensidig anerkendelse af medlemsstaternes afgørelser er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da det ikke kan opnås af medlemsstaterne hver for sig.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Rådets rammeafgørelse 2003/577/RIA af 22. juli 2013 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og Rådets rammeafgørelse 2006/783/RIA af 6. oktober 2006

om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation er gennemført i dansk ret ved lov nr. 1434 af 22. december 2004 om fuldbyrdelse af visse strafferetlige afgørelser i Den Europæiske Union, jf. lovbekendtgørelse nr. 213 af 22. februar 2013, som ændret ved lov nr. 377 af 27. april 2016.

Efter reglerne i denne lov kan strafferetlige afgørelser om bl.a. beslaglæggelses- og bevissikringskendelser og konfiskation, der er truffet i andre medlemsstater, fuldbyrdes i Danmark. Da loven gennemfører de ovennævnte rammeafgørelser, er den ligeledes baseret på et princip om gensidig anerkendelse.

Den foreslåede forordning skal træde i stedet for, og dermed erstatte, disse to eksisterende rådsafgørelser, som Danmark deltager i, da de er vedtaget før Lissabon-Traktaten.

De to rammeafgørelser vil som udgangspunkt fortsat finde anvendelse i de medlemsstater, der ikke er bundet af den foreslåede forordning, herunder Danmark. Det er således udgangspunktet, at retsakter, der er vedtaget inden Lissabon-Traktatens ikrafttræden, og som ophæves eller helt erstattes af nye retsakter, der er omfattet af retsforbeholdet, og som Danmark derfor ikke deltager i, fortsat finder anvendelse for Danmark.

Dette udgangspunkt kan dog fraviges. De andre medlemsstater vil således kunne beslutte, at en ophævet eller helt erstattet retsakt ikke længere skal være gældende for eller finde anvendelse i Danmark, hvis den nye retsakt ellers måtte blive uanvendelig for de andre medlemsstater. Dette må forventes at være tilfældet i denne sag i forhold til de eksisterende rammeafgørelser. Hertil kommer, at hvis Danmark kommer til at stå tilbage som den eneste medlemsstat, der fortsat er bundet af en gammel retsakt vedrørende politimæssigt og strafferetligt samarbejde, der bygger på princippet om gensidig anerkendelse, vil den gamle retsakt ikke i praksis have nogen virkning i forhold til Danmark. Dette vil være tilfældet, hvis Irland tilvælger den nye forordning efter deres Opt-in.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat efter TEUF artikel 82, stk. 1, og er således omfattet af det danske retsforbehold. Forslaget har derfor ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det kan dog ikke udelukkes, at forslaget vil medføre, at den nationale implementering af Rådets rammeafgørelse 2003/577/RIA af 22. juli 2013 om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og Rådets rammeafgørelse 2006/783/RIA af 6. oktober 2006 om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation vil skulle ændres. Dette vil skulle afklares nærmere, når forslaget eventuelt vedtages.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke økonomiske konsekvenser, idet forslaget er omfattet af det danske retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Det må forventes, at en vedtagelse af forslaget vil medføre en svækkelse af Danmarks samarbejde med de øvrige medlemsstater på området for anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om indefrysning og konfiskation, hvis de eksisterende rammeafgørelser ikke længere finder anvendelse for Danmark eller bliver praktisk uanvendelige.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017.

Forslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenterne for byretterne, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, Handelshøjskolen i København (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut) og Aarhus Universitet (Juridisk Institut).

Institut for Menneskerettigheder, Politiets Efterretningstjeneste (PET), Dommerforeningen, Datatilsynet, Byretterne, Domstolsstyrelsen, Sø- og Handelsretten, Østre Landsret, Vestre Landsret og Politiforbundet har afgivet høringssvar, men har ikke haft bemærkninger til forslaget.

Rigsadvokaten og Advokatrådet har afgivet høringssvar med bemærkninger til forslaget. De fremsendte bemærkninger er nærmere beskrevet nedenfor.

8.1. Rigsadvokatens høringssvar

Rigsadvokaten har i forbindelse med afgivelse af høringssvar hørt Statsadvokaten for International og Økonomisk Kriminalitet (SØIK) om, hvor ofte SØIK anvender Rådets rammeafgørelser 2003/566/RIA og 2006/783/RIA.

SØIK har oplyst, at i forbindelse med straffesager, hvor det skønnes relevant, bliver der foretaget en finansiel efterforskning med henblik på at spore udbyttet fra den begåede kriminalitet. Som led i den finansielle efterforskning vil der ofte være behov for, at SØIK forsøger at beslaglægge og konfiskere aktiver, der er placeret uden for Danmarks grænser.

Som eksempel på anvendelse af rammeafgørelse 2003/577/RIA henviser SØIK til sagen om formodet svindel med udbytteskat til over 12 mia. kr., hvor langt hovedparten af de, på nuværende tidspunkt, beslaglagte aktiver er gennemført efter brug af denne rammeafgørelse. SØIK fremhæver endvidere en sag fra 2011 vedrørende narkotikakriminalitet, hvor der ved anvendelse af rammeafgørelse 2006/783/RIA skete konfiskation af 18 lejligheder i Bulgarien, en lejlighed i Portugal samt en slæbebåd og en lejlighed i Spanien.

Rigsadvokaten oplyser endvidere, at SØIK samlet set har vurderet, at rammeafgørelserne anvendes 10-15 gange årligt. SØIK har ligeledes vurderet, at der gennem de senere år har været et øget behov for at gøre brug af rammeafgørelserne. SØIK bemærker endvidere, at den foreslåede forordning – som anført i grund- og nærhedsnotatet – vil træde i stedet for og dermed erstatte de to eksisterende rammeafgørelser, og at rammeafgørelserne på denne baggrund vil miste deres praktiske betydning.

8.2. Advokatrådets høringssvar

Advokatrådet anfører i sit høringssvar, at rækkevidden af definitionen i forslagets *artikel 2, nr. 4, af begrebet "formuegoder"* er meget vidtgående og uklar. Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at konfiskation også vil kunne finde sted hos udenforstående tredjemænd og i straffesager, hvor der

ikke er sket domfældelse, f.eks. fordi gerningsmanden ikke kan findes. Advokatrådet henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at konfiskation, hvor der ikke er sket domfældelse, ikke er i strid med EMRK artikel 6, såfremt effektive proceduregarantier er overholdt. Ifølge Advokatrådet kan dette imidlertid være vanskeligt for fuldbyrdeslandet at sikre, når kendelserne i princippet skal lægges uprøvet til grund, dog med forbehold for afvisningsgrundene i forslaget artikel 9. På denne baggrund mener Advokatrådet, at forslaget artikel 9 bør suppleres med en ny afvisningsgrund.

I relation til forslaget artikel 9 anfører Advokatrådet endvidere, at det fra et retssikkerhedsmæssigt synspunkt bør gøres klarere, hvad der forstås ved ”godtroende tredjemand” i forslaget artikel 9, litra e, hvorefter fuldbyrdeslandet kan afslå fuldbyrdelse under henvisning til, at en godtroende tredjemands rettigheder efter fuldbyrdeslandets lovgivning gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation. Advokatrådet finder, at en sådan indsigelse fra en godtroende tredjemand burde have været rejst i udstedelseslandet ved, at den godtroende tredjemand blev tilsagt til den retssag, hvor spørgsmålet om konfiskation skal afgøres. Advokatrådet mener i tilknytning hertil, at bestemmelsen ligeledes bør suppleres med en mulighed for godtroende tredjemænd for at blive tilsagt til behandlingen af spørgsmålet i fuldbyrdeslandet.

Advokatrådet bemærker endvidere, at fuldbyrdesmyndigheden i henhold til forslaget artikel 21 skal meddele afgørelsen om indefrysning til den person, der er genstand for afgørelsen og til godtroende tredjemænd, som kan være påvirket af indefrysningen. Udstedelsesmyndigheden kan dog anmode om fortrolighed i et begrænset tidsrum. Denne tidsperiode bør efter Advokatrådet opfattelse afgrænses nærmere i forslaget henset til den gene, der kan være forbundet med at få indefrosset penge eller varer i en normal samhandel.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Som nævnt ovenfor blev valget af reguleringsinstrument drøftet på det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 6.-7. juli 2017. En række medlemsstater tilkendegav i den forbindelse, at de foretrækker, at forslaget gennemføres som et direktiv frem for en forordning. Medlemsstaterne anførte i den forbindelse, at området ikke er harmoniseret, hvorfor et direktiv tillader en mere fleksibel tilpasning til den enkelte medlemsstats nationale lovgivning og juridiske terminologi sammenlignet med en forordning, der

er umiddelbart anvendelig i alle deltagende medlemsstater.

En række andre medlemsstater gav omvendt udtryk for, at de fortsat støtter en forordning som reguleringsinstrument, idet de – ligesom Kommissionen – mener, at en forordning vil have den fordel, at retsakter vil være umiddelbart anvendelig i medlemsstaterne og derfor tilvejebringe mere effektive regler.

På den baggrund konstaterede formandskabet afslutningsvis, at selv om der fortsat er et betydeligt antal medlemsstater, der støtter en forordning, er der nu omvendt så stor støtte for et direktiv, at det bør overvejes at ændre valget af reguleringsinstrument.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for forslaget. Regeringen vil i de videre forhandlinger have fokus på, hvordan Danmark efter vedtagelsen af forordningen kan opretholde et effektivt samarbejde på området med de øvrige medlemsstater.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. marts 2017.

Dagsordenspunkt 3: Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandstatsborgere og statsløse personer (tredjelandstatsborgere) for at supplere og understøtte det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011*

Nyt notat.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2017) 344 endelig

1. Resumé

Forslaget er omfattet af retsforbeholdet. Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på en politisk drøftelse. Forslaget blev fremsat af Kommissionen den 29. juni 2017 med henblik på at for at supplere det direktivforslag om ændring af det eksisterende ECRIS-system i relation til udveksling af oplysninger om tredjelandstatsborgeres strafbare forhold, som Kommissionen fremsatte den 19. januar 2016. Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for forordningsforslaget.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2017) 344 endelig af 29. juni 2017 fremsat forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et centralt system til bestemmelse af, hvilke medlemsstater der ligger inde med oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandstatsborgere og statsløse personer (tredjelandstatsborgere) for at supplere og understøtte det eu-

* Forslaget er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS-TCN-systemet), og om ændring af forordning (EU) nr. 1077/2011. Forordningsforslaget er fremsat med hjemmel i artikel 82, stk. 1, litra d), i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Forslaget er dermed omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at forslaget ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark. Forslaget skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Det eksisterende europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) er et elektronisk system til udveksling af oplysninger om straffedomme afsagt i medlemsstaterne til brug for straffesager og – hvis det er tilladt efter national ret – til brug for andre formål. ECRIS-systemet indebærer, at der kan opnås fuldstændige oplysninger om en EU-borgers tidligere straffedomme i den medlemsstat, hvori den pågældende person er statsborger. Hvis en EU-borger dømmes for et strafbart forhold i en anden medlemsstat, skal denne medlemsstat (domsstaten) fremsende oplysninger og ajourføringer vedrørende straffedomme til den medlemsstat, hvori den pågældende er statsborger. Statsborgerstaten skal lagre disse oplysninger og kan således efter anmodning fremlægge udtømmende og ajourførte oplysninger om egne statsborgeres tidligere straffedomme.

Det er allerede i dag muligt at udveksle oplysninger om tredjelandsstatsborgeres straffedomme i det eksisterende ECRIS-system, men den nuværende ordning er ikke effektiv på dette område. Det Europæiske Råd har derfor ved flere lejligheder understreget behovet for at forbedre ECRIS. På mødet i Det Europæiske Råd den 17.-18. december 2015 udtalte Det Europæiske Råd bl.a., at terrorangrebene i 2015 viste, at det haster med at forbedre relevant informationsudveksling om terroraktivitet, navnlig udvidelsen af ECRIS til også at omfatte tredjelandsstatsborgere.

Danmark deltager i det eksisterende ECRIS-system, som er baseret på Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA af 26. februar 2009 om tilrettelæggelsen og indholdet af udvekslinger af oplysninger fra strafferegistre mellem medlemsstaterne og Rådets rammeafgørelse 2009/316/RIA af 6. april 2009 om indførelse af det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS) i henhold til artikel 11 i rammeafgørelse 2009/315/RIA. Forordningsforslaget vurderes ikke at få betydning for Danmarks deltagelse i det eksisterende ECRIS-system. På grund af retsforbeholdet vil Danmark imidlertid ikke kunne benytte de nye muligheder, som forslaget lægger op til at give i forhold til at opnå kendskab til andre medlemsstaters straffedomme mod tredjelandsstatsborgere.

Det bemærkes, at forordningsforslaget skal supplere det direktivforslag om ændring af det eksisterende ECRIS-system, som Kommissionen fremsatte den 19. januar 2016 ved KOM(2016) 7 endelig, jf. forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets rammeafgørelse 2009/315/RIA for så vidt angår udveksling af oplysninger om tredjelandsstatsborgere og det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre (ECRIS), og om erstatning af Rådets rammeafgørelse 2009/316/RIA. Direktivforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 82, stk. 1, litra d), og er dermed ligeledes omfattet af retsforbeholdet.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016 blev direktivforslaget drøftet og der var i den forbindelse bred opbakning til at arbejde videre med en ændret løsning i forhold til oprettelsen af et centralt elektronisk system til opbevaring af oplysninger om tredjelandsstatsborger (TCN). Der arbejdes på den baggrund ikke længere på at skabe et decentraliseret system, men derimod et centraliseret system til opbevaring af bl.a. fingeraftryk fra TCN.

3. Formål og indhold

Det er i det eksisterende ECRIS-system muligt at udveksle oplysninger om tredjelandsstatsborgeres strafbare forhold gennem ECRIS, men det forudsætter, at der anmodes om oplysninger fra alle medlemsstater. I modsætning hertil skal anmodninger vedrørende EU-statsborgere alene rettes til statsborgerstaten. Generelle anmodninger om oplysninger om tredjelandsstatsborgere pålægger alle medlemsstater en administrativ byrde, herunder også de medlemsstater, der ikke har oplysninger om den pågældende tredjelandsstatsborger.

I praksis afholder medlemsstaterne sig derfor fra at anmode om oplysninger om tredjelandsstatsborgere. Dette medfører, at medlemsstaterne udelukkende tager hensyn til strafferetlige oplysninger, der er registreret i deres nationale strafferegister.

På den baggrund er formålet med det tidligere fremsatte direktivforslag og det aktuelle supplerende forordningsforslag at indføre et system, hvorved en medlemsstats centrale myndighed hurtigt og effektivt kan finde ud af, om andre medlemsstater har lagret strafferetlige oplysninger om en given tredjelandsstatsborger.

Det fremgår af forordningsforslaget, at forslaget fokuserer på at oprette og regulere et centralt ECRIS-TCN-system, mens direktivforslaget har til formål at regulere den decentraliserede udveksling af oplysninger om straffedomme afsagt over tredjelandstatsborgere. Denne decentraliserede udveksling af oplysninger bør finde sted efter, at det via ECRIS-TCN-systemet er fastslået, hvilken medlemsstat der ligger inde med oplysninger om straffedomme.

Såfremt begge forslag vedtages, vil der eksistere to særskilte retlige instrumenter, der regulerer både ECRIS og ECRIS-TCN-systemet: 1) ECRIS-rammeafgørelsen 2009/315/RIA og Rådets afgørelse 2009/316/RIA som ændret ved direktivet, og 2) ECRIS-TCN-forordningen om oprettelse af det centraliserede ECRIS-TCN-system.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet. Det bemærkes dog, at Europa Parlamentet den 30. maj 2016 har afgivet sin betænkning til direktivforslaget.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at oprettelsen af et centralt system til udveksling af strafferegisteroplysninger om dømte tredjelandstatsborgere ikke kan sikres af medlemsstaterne, og at et fælles system, der tager sigte på en standardiseret, hurtig, koordineret og effektiv udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne, kræver fælles handling.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Rigspolitiet, som er ansvarlig for Kriminalregisteret, har med oprettelsen af ECRIS DK, som en selvstændig del af Kriminalregisteret, siden den 27. april 2012 modtaget, opbevaret og videregivet oplysninger om straffedomme i overensstemmelse med rammeafgørelsen om ECRIS. Denne behandling af oplysninger om straffedomme sker inden for rammerne af persondatalovens generelle regler.

Behandlingen af oplysninger om straffedomme i Kriminalregisteret er nærmere reguleret i kriminalregisterbekendtgørelsen, som er udstedt i medfør af persondatalovens § 32, stk. 5, og § 72 og supplerer de generelle bestemmelser i persondataloven, herunder § 8 om behandling af oplysninger om bl.a. strafbare forhold.

Udenlandske afgørelser optages i Kriminalregisterets afgørelsesdel i medfør af retningslinjerne i kriminalregisterbekendtgørelsens bilag 1, hvoraf det bl.a. fremgår, at afgørelser truffet i de nordiske lande og i lande, der er medlem af Europarådet, vedrørende udenlandske statsborgere, der på gernings-tidspunktet har fast bopæl i Danmark, optages efter samme retningslinjer som danske afgørelser, såfremt Kriminalregisteret får underretning derom.

Afgørelser truffet i andre lande optages i de nævnte tilfælde, hvis de af Rigs-politichefen efter procesmåden og strafudmålingen skønnes at kunne side-stilles med danske afgørelser.

Videregivelse af oplysninger til offentlige myndigheder, herunder uden-landske myndigheder, er reguleret i kriminalregisterbekendtgørelsens kapi-tel 6. Efter begæring udsteder Rigspolitiet fuldstændige udskrifter af Krimi-nalregisteret om bestemte personer til udenlandsk politi, anklagemyndighed og domstole i de nordiske lande eller i lande, der er medlemmer af Europa-rådet, til brug for offentlige straffesager i udlandet.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget er som nævnt fremsat med hjemmel i TEUF artikel 82, stk. 1, litra d), og er således omfattet af Danmarks retsforbehold. Forslaget har derfor ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke økonomiske konsekvenser, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, idet forslaget er omfattet af Danmarks retsforbehold.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017.

Forordningsforslaget forventes ultimo september 2017 sendt i høring hos Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Advokatrådet, Amnesty International, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af offentlige anklagere, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet i Danmark, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positivt indstillet over for forordningsforslaget. Det bemærkes, at det samme gælder i relation til direktivforslaget.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Direktivforslaget er imidlertid tidligere blevet forelagt for Folketingets Europaudvalg, herunder senest til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9.-10. juni 2016.

Dagsordenspunkt 4: Grundlæggende rettigheder: Rådskonklusioner om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen er på dagsordenen for råds-mødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på vedtagelse af rådskonklusioner om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016. Rådskonklusionerne har til formål at fremhæve områder, hvor charteret konkret er blevet anvendt i 2016 og sikre, at charterets bestemmelser fortsat respekteres i praksis. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for, at EU's Charter om grundlæggende rettigheder anvendes af EU's institutioner og medlemsstaterne. Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage støtte rådskonklusionerne til efterretning.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 18. maj 2017 en rapport om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016 (KOM(2017) 239 endelig). Primært på baggrund af denne rapport har det estiske formandskab udarbejdet et udkast til rådskonklusioner om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016.

På råds-mødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er rådskonklusionerne om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016 på dagsordenen med henblik på vedtagelse.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne har til formål at fremhæve områder, hvor charteret konkret er blevet anvendt i 2016 og sikre, at charterets bestemmelser fortsat respekteres i praksis.

Rådskonklusionerne bygger på Kommissionens rapport om anvendelsen af EU's Charter om grundlæggende rettigheder i 2016 (KOM(2017) 239 endelig) og EU-Agenturet for Grundlæggende Rettigheds 2017-rapport om grundlæggende rettigheder.

Kommissionens rapport indeholder en gennemgang af tiltag, herunder vedtagelse af nye EU-retsakter og iværksættelse af offentlige høringer, som har sikret anvendelsen af charteret i 2016. Rapporten fremhæver i den forbindelse blandt andet den offentlige høring om en ”søjle af sociale rettigheder”, som blev indledt af Kommissionen i 2016, den generelle eu-retsakt om databeskyttelse (forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016) og det nye direktiv om bekæmpelse af terrorisme (direktiv (EU) 2017/541 af 15. marts 2017).

Kommissionens rapport fremhæver desuden en række initiativer, som endnu ikke er gennemført, herunder Kommissionens meddelelse om en reform af det fælles europæiske asylsystem i april 2016, ligesom rapporten fremhæver, at EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention fortsat prioriteres af Kommissionen.

Rapporten nævner endvidere de henstillinger til Polen, navnlig vedrørende Polens forfatningsdomstol, som Kommissionen offentliggjorde i juli og december 2016, og rapporten understreger, at det er i den fælles interesse at rette op på situationen.

Endelig gennemgår rapporten national retspraksis og retspraksis fra EU-Domstolen, hvor charteret er blevet anvendt.

På baggrund af Kommissionens rapport fremhæver rådskonklusionerne en række fokusområder, der skal sikre virkeliggørelsen af charterets bestemmelser om grundlæggende rettigheder.

Konklusionerne fremhæver for det første den vigtige rolle, som blandt andet EU-Agenturet om Grundlæggende Rettigheder og menneskerettighedsorganisationer spiller i fremhævelsen og implementeringen af grundlæggende rettigheder. Rådet understreger, at disse organisationer skal have mulighed for at udføre deres arbejde.

Herefter gennemgår konklusionerne en række fokusområder, som særligt prioriteres af Rådet, herunder intern sikkerhed, asyl og migration, børns rettigheder og bekæmpelse af racisme. Det fremgår i den forbindelse, at Rådet

ser frem til resultatet af undersøgelsen EU-MIDIS II om beskyttelsen af minoriteters rettigheder, som bliver udført af EU-Agenturet om Grundlæggende Rettigheder.

Endvidere fremgår det, at Rådet ser frem til det årlige kollokvium i 2017 om vold mod kvinder og understreger, at dette vil være et fokusområde i hele 2017. Rådet opfordrer i den forbindelse de medlemsstater, som endnu ikke har ratificeret Istanbul-konventionen om vold mod kvinder til at gøre dette.

Endelig fremgår det af rådskonklusionerne, at Rådet fortsat vil arbejde for EU's tiltrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positiv over for, at EU's Charter om grundlæggende rettigheder anvendes af EU's institutioner og medlemsstaterne. Det forventes, at man fra dansk side vil kunne støtte rådskonklusionerne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 5: Strafforfølgelse i cyberspace

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Sagen er på dagsordenen for råds-mødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på, at Kommissionen vil fremlægge en fremskridtsrapport om ekspertprocessen vedrørende udfordringer for strafforfølgning i cyberspace i relatione til anvendelsen af kryptering. Det forventes, at fremskridtsrapporten vil gøre status over fremskridt i arbejdet, både for så vidt angår politiske initiativer og praktiske tiltag. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side lægges der vægt på, at de retshåndhævende myndigheder har gode muligheder for at efterforske, sikre beviser og retsforfølge kriminelle handlinger med grænseoverskridende elementer, herunder sager med cybercrime. Forudsat at det fremadrettede arbejdsplan i EU har fokus på den bedst mulige anvendelse af de gældende regler og redskaber for retligt samarbejde frem for udvikling af nye regler, er man fra dansk side positivt indstillet over for det videre arbejde. Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage fremskridtsrapporten til efterretning.

2. Baggrund

Strafforfølgelse i cyberspace, herunder kryptering, har gennem en periode været drøftet på en række rådsmøder (retlige og indre anliggender).

På det uformelle rådsmøde (retlige og indre anliggender) den 7.-8. juli 2016 blev bl.a. håndteringen af udfordringer i forhold til kryptering drøftet.

I efteråret 2016 besvarede Europol og 25 medlemsstater et spørgeskema fra det daværende slovakiske formandskab vedrørende kryptering. På baggrund heraf pegede formandskabet på tre hovedudfordringer for kryptering: 1) manglende teknisk kapacitet til at foretage dekryptering, 2) mangel på økonomiske ressourcer til at gennemføre dekryptering og 3) mangel på dekrypterings-personale. Endvidere anførte det daværende formandskab, at der

blandt medlemsstaterne var bred enighed om, at fokus bør være på praktisk orienterede tiltag frem for ny EU-lovgivning.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. december 2016 fremlagde formandskabet en fremskridtsrapport om udfordringer for strafforfølgelsen i forhold til anvendelsen af kryptering. Rådet tog fremskridtsrapporten til efterretning og tilsluttede sig samtidig den af formandskabet foreslåede fremadrettede tilgang, der tager udgangspunkt i fire trin.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27.-28. marts 2017 orienterede Kommissionen om det igangværende arbejde vedrørende udfordringer for strafforfølgelsen i forhold til anvendelsen af kryptering.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017 blev Rådet orienteret om arbejdet i ekspertprocessen om anvendelsen af kryptering i strafforfølgning. Det fremgik heraf, at det var forventningen, at ekspertprocessen ville fortsætte i de kommende måneder med henblik på en forventet fremlæggelse af resultaterne i løbet af anden halvdel af 2017.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er sagen på dagsordenen med henblik på, at Kommissionen vil fremlægge en fremskridtsrapport om ekspertprocessen vedrørende udfordringer for strafforfølgelse i cyberspace i relation til anvendelsen af kryptering. Det forventes, at fremskridtsrapporten vil gøre status over fremskridt i arbejdet, både for så vidt angår politiske initiativer og praktiske tiltag.

3. Formål og indhold

Det fremgår af oplysninger fra Europol, at kryptering indgår i ca. 75 % af alle EU-sager vedrørende efterforskning af cybercrime. Der skelnes i den forbindelse mellem online og offline kryptering. Online kryptering vedrører typisk e-mail og sociale medier, herunder Whatsapp, Facebook, Skype. I denne type sager må efterforskningen oftest indstilles på grund af kryptering, medmindre internetserviceudbyderen samarbejder. Offline kryptering vedrører derimod f.eks. såkaldt harddiskkryptering, hvor et password hindrer de retlige myndigheder i at dekryptere indholdet af harddisken.

Arbejdet i ekspertprocessen vedrørende udfordringer for strafforfølgning i cyberspace i relation til anvendelsen af kryptering har taget udgangspunkt

i den fremadrettede tilgang, der blev præsenteret af det daværende slovakiske formandskab på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. december 2016.

Den fremadrettede tilgang tager udgangspunkt i fire trin: 1) lancering af en refleksionsproces vedrørende udfordringerne med hensyn til kryptering og strafforfølgelse, 2) udforskning af mulighederne for at forbedre den tekniske ekspertise både på nationalt og på EU-plan i forhold til at imødegå de nuværende og fremtidige krypteringsudfordringer, 3) opfordring til medlemsstaterne om at anvende det nyoprettede European Judicial Cybercrime Network som forum for drøftelser om kryptering og 4) uddybning af de praktiske og operationelle aspekter af krypteringsrelaterede kurser for de retshåndhævende myndigheder i EU og forbedret kapacitetsopbygning.

De fire trin består således både i politiske initiativer og i praktiske tiltag, hvoraf sidstnævnte fokuserer på en styrkelse af Europols dekrypteringskompetencer, forbedring af ekspertise på EU og nationalt niveau og samarbejdet med private aktører.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side lægges der vægt på, at de danske myndigheder har gode muligheder for at efterforske, sikre beviser og retsforfølge kriminelle handlinger med grænseoverskridende elementer, herunder sager med cybercrime.

Forudsat at det fremadrettede arbejdsplan i EU har fokus på den bedste mulige anvendelse af de gældende regler og redskaber for retligt samarbejde frem for udvikling af nye regler, er man fra dansk side positivt indstillet over for det videre arbejde.

Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage fremskridtsrapporten til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017.

Dagsordenspunkt 6: Midtvejsrevision af Det Europæiske Råds strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning i området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM-dokument foreligger ikke.

1. Resumé

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet. Det bemærkes dog, at initiativerne, der er omfattet af midtvejsrevisionen, i vidt omfang er omfattet af retsforbeholdet. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på en udveksling af synspunkter i forbindelse med fremlæggelsen af midtvejsrevisionen af de strategiske retningslinjer. Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det nærmere indhold af midtvejsrevisionen. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side forventer man at kunne tage midtvejsrevisionen til efterretning.

2. Baggrund

På mødet i Det Europæiske råd den 26.-27. juni 2014 vedtog stats- og regeringslederne rådskonklusioner, hvori de definerede de strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning på området for frihed, sikkerhed og retfærdighed frem til udgangen af 2019. De strategiske retningslinjer er udformet i overensstemmelse med artikel 68 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Det bemærkes dog, at initiativerne, der er omfattet af retningslinjerne, i vidt omfang er omfattet af retsforbeholdet. Disse initiativer vil derfor ikke være bindende for eller finde anvendelse i Danmark. En del af initiativerne udgør dog en videreudvikling af Schengenreglerne, hvilket indebærer, at Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af et forslag skal træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslaget i dansk ret.

Det fremgår af rådskonklusionerne fra 2014, at Det Europæiske Råd vil forestå en midtvejsrevision i 2017 af den lovgivningsmæssige og operationelle opfølgning på retningslinjerne.

Formålet med midtvejsrevisionen er at indikere en rettesnor for den fælles indsats indtil udgangen af 2019, hvor Det Europæiske Råd vil udarbejde nye retningslinjer. Formålet er altså ikke at ændre retningslinjerne, men at vurdere, hvad der er blevet opnået hidtil, og hvor der er brug for yderligere arbejde, med særligt fokus på implementeringen af lovgivning og politiske foranstaltninger.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er midtvejsrevisionen af de strategiske retningslinjer på dagsordenen med henblik på en udveksling af synspunkter i forbindelse med fremlæggelsen af midvejsrevisionen. Der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til det nærmere indhold af midtvejsrevisionen.

3. Formål og indhold

De strategiske retningslinjer for den lovgivningsmæssige og operationelle programudformning på området frihed, sikkerhed og retfærdighed dækker området indvandring, grænser, politisamarbejde og retligt samarbejde. I den forbindelse er retningslinjernes overordnede prioritet at transformere de EU-retlige juridiske instrumenter og politiske foranstaltninger til national ret og effektivt gennemføre og konsolidere dem.

Af retningslinjerne fremgår det overordnet vedrørende migrationspolitikken, at der skal sikres en bedre forvaltning af migration i alle dens aspekter ved at håndtere mangel på bestemte kvalifikationer og tiltrække talenter, ved at sætte hårdere ind over for ulovlig migration, også gennem bedre samarbejde med tredjelande, herunder om tilbagetagelse, og ved at beskytte nødlidende gennem en stærk asylpolitik, med en styrket og moderne forvaltning af Unionens ydre grænser.

Endvidere fremgår det overordnet, at kriminalitet og terrorisme skal forebygges og bekæmpes ved at slå ned på organiseret kriminalitet (f.eks. menneskehandel, smugleri og cyberkriminalitet), ved at bekæmpe korrupsion og ved at bekæmpe terrorisme og radikaliserings. Det betones samtidig, at de grundlæggende rettigheder og værdier, herunder beskyttelse af personoplysninger, skal garanteres.

Endeligt fremgår det overordnet, at det retlige samarbejde mellem medlemsstaterne skal forbedres ved at bygge bro mellem de forskellige retssystemer og -traditioner, ved at styrke de fælles værktøjer, herunder Eurojust, og ved gensidig anerkendelse af retsafgørelser, således at borgere og virksomheder lettere kan udøve deres rettigheder overalt i EU.

Mere konkret peges i retningslinjerne på en række emner, der er nærmere beskrevet nedenfor.

Vedrørende migrationspolitikken:

- De regionale beskyttelsesprogrammer bør styrkes og udvides, især i nærheden af oprindelsesregioner, i tæt samarbejde med UNHCR.
- Bidragene til den globale genbosætningsindsats bør øges, navnlig i betragtning af den aktuelle langvarige krise i Syrien.
- Menneskesmugling og menneskehandel bør tackles mere effektivt med fokus på prioriterede lande og ruter.
- En effektiv fælles tilbagesendelsespolitik bør indføres, ligesom tilbagebetalingsforpligtelser i aftaler med tredjelande bør håndhæves.
- De tiltag, som Taskforcen vedrørende Middelhavet har peget på, bør fuldt ud gennemføres.

Vedrørende de ydre Schengengrænser:

- Den integrerede grænseforvaltning af de ydre grænser bør moderniseres på en omkostningseffektiv måde for at sikre intelligent grænseforvaltning med et ind- og udrejsesystem og et program for registrerede rejsende og støttes af det nye agentur for store IT-systemer (eu-LISA).
- Frontex bør, som et instrument for europæisk solidaritet på grænseforvaltningsområdet, styrke sin operationelle bistand, herunder især for at støtte medlemsstater, der står over for et stort pres på de ydre grænser. Endvidere bør Frontex øge sit beredskab i forhold til den hurtige udvikling i migrationsstrømmene og i den forbindelse gøre fuld brug af det nye europæiske grænseovervågningssystem Eurosur.
- Muligheden for at oprette et europæisk system af grænsevagter, som led i den langsigtede udvikling af Frontex, bør undersøges for at forbedre kontrol- og overvågningskapaciteten ved EU's ydre grænser.
- Den fælles visumpolitik skal moderniseres ved at lette den lovlige rejseaktivitet og styrke det lokale konsulære Schengensamarbejde. I den forbindelse skal der opretholdes et højt sikkerhedsniveau, og det nye Schengenforvaltningssystem gennemføres.

Vedrørende bekæmpelse af kriminalitet og terrorisme:

- Gennemgang og ajourføring af strategien for den indre sikkerhed senest medio 2015.
- Forbedring af den grænseoverskridende informationsudveksling, herunder om strafferegistre.
- Videreudvikling af en samlet tilgang til cybersikkerhed og cyberkriminalitet.
- Forebyggelse af radikaliserings og ekstremisme og tiltag til håndtering af fænomenet med udenlandske krigere, bl.a. gennem effektiv brug af eksisterende instrumenter for EU-dækkende indberetninger og udvikling af instrumenter som f.eks. EU-ordningen for passagerlister.

Vedrørende den europæiske retspolitik:

- Fremme konsekvens og klarhed i EU-lovgivningen for borgere og virksomheder.
- Forenkle adgangen til retlig prøvelse, fremme effektive retsmidler og anvendelsen af teknologiske innovationer, herunder anvendelsen af e-justice.
- Fortsætte bestræbelserne på at styrke rettighederne for tiltalte og mistænkte i straffesager.
- Undersøge styrkelsen af personers, navnlig børns, rettigheder i retssager for at lette håndhævelsen af domme på det familieretlige område og på det civil- og handelsretlige område, der har grænseoverskridende virkninger.
- Styrke beskyttelsen af ofre.
- Fremme den gensidige anerkendelse af retsafgørelser og domme på det civil- og strafferetlige område.
- Styrke udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes myndigheder.
- Bekæmpe svigagtig adfærd og skade mod EU-budgettet, herunder ved at fremme forhandlingerne om den europæiske anklagemyndighed.
- Lette aktiviteter og operationelt samarbejde på tværs af grænserne.
- Styrke uddannelsen af fagfolk.
- Mobilisere ekspertisen i relevante EU-agenturer såsom Eurojust og Agenturet for Grundlæggende Rettigheder (FRA).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over den skriftlige høring af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for at effektivisere og koordinere den fælles indsats på området inden for indvandring, grænser og politisamarbejde og retligt samarbejde, som retningslinjerne dækker. Det forventes derfor, at Danmark kan tage midtvejsrevisionen til efterretning.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Dagsordenspunkt 7: Schengeninformationssystemet (SIS): A) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1987/2006, B) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde, om ændring af forordning (EU) nr. 515/2014 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1986/2006, Rådets afgørelse 2007/533/RIA og Kommissionens afgørelse 2010/261/EU samt C) forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold*

Revideret notat. Ændringer er markeret med kursiv.

Forslagene er omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2016) 882 endelig

KOM(2016) 883 endelig

KOM(2016) 881 endelig

1. Resumé

Forslagene er omfattet af retsforbeholdet. Da forslagene udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, skal Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forslagene træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslagene i dansk ret. Forslagene er på dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 med henblik på en politisk drøftelse og orientering om status for forhandlingerne. De tre forordningsforslag blev fremsat af Kommissionen den 21. december 2016 og udgør en samlet pakke, som har til formål at forbedre og udvide brugen af Schengeninformationssystemet (SIS). Det er regeringens vurdering, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. En gennemførelse

* Forslagene er fremsat efter TEUF, tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-Traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Forslagene er omfattet af artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling (om udbygning af Schengenreglerne), hvorfor Danmark inden seks måneder efter, at Rådet har vedtaget forslagene skal træffe afgørelse om, hvorvidt forslagene vil blive gennemført i dansk ret.

af forslagene i dansk ret forventes at nødvendiggøre ændringer i dansk lovgivning, ligesom forslagene i så fald forventes at få statsfinansielle konsekvenser. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for forslagene, der sigter på at forbedre kvaliteten af SIS og dermed sikre et højt sikkerhedsniveau i Schengenområdet.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2016) 882 endelig, KOM(2016) 883 endelig og KOM(2016) 881 endelig af 21. december 2016 fremsat en pakke bestående af tre forordningsforslag om henholdsvis A) oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området ind- og udrejsekontrol ("grænseforvaltningsforslaget"), B) om oprettelse, drift og brug af Schengeninformationssystemet (SIS) på området politisamarbejde og strafferetligt samarbejde ("retshåndhævelsesforslaget") og C) om brug af Schengeninformationssystemet (SIS) ved tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold ("tilbagesendelsesforslaget").

Grænseforvaltningsforslaget er fremsat med hjemmel i artikel 77, stk. 2, litra b og litra d, samt artikel 79, stk. 2, litra c, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Retshåndhævelsesforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 82, stk. 1, litra d, TEUF artikel 85, stk. 1, TEUF artikel 87, stk. 2, litra a, og TEUF artikel 88, stk. 2, litra a, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Tilbagesendelsesforslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 79, stk. 2, litra c, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Alle tre forslaget er dermed omfattet af retsforbeholdet, hvilket indebærer, at forslagene ikke vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark. Da forslagene udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, skal Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forslagene træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forslagene i dansk ret.

Baggrunden for, at der er fremsat tre selvstændige forslag i stedet for ét, er behovet for at reflektere medlemsstaternes forskellige niveauer af deltagelse i Schengensamarbejdet. Kommissionen forventer at fremsætte en anden

serie af forslag for yderligere at forbedre SIS' samspil med andre IT-systemer medio 2017.

3. Formål og indhold

Schengeninformationssystemet ("SIS") er et fælles informationssystem, der er oprettet som led i Schengensamarbejdet, som giver immigrations-, politi, told- og retsmyndigheder i EU og de associerede Schengenlande adgang til elektronisk at indlæse og søge i oplysninger om indberetninger om personer og genstande. SIS indeholder ligeledes klare instrukser til de kompetente myndigheder om, hvad de skal gøre, når personen eller genstanden bliver fundet.

Det overordnede formål med SIS er at sikre et højt sikkerhedsniveau inden for EU's område med frihed, sikkerhed og retfærdighed.

Bestemmelser vedrørende SIS findes i Schengenkonventionens afsnit IV. Den nuværende retlige ramme for SIS findes hovedsageligt i to retsakter om oprettelse, drift og brug af anden generation af SIS II (forordning nr. 1987/2006 og rådsafgørelse nr. 2007/533/RIA).

De foreliggende forslag er fremsat med henblik på at effektivisere og udvide brugen af SIS og dermed give bedre mulighed for at imødegå de nye sikkerheds- og migrationsudfordringer, som EU står overfor.

Der lægges op til, at forslagene skal vedtages og træde i kraft samtidigt. Det er i den forbindelse forventningen, at forslagene kan træde i kraft i 2020.

3.1. Fælles bestemmelser i A) Grænseforvaltningsforslaget og B) Retshåndhævelsesforslaget

3.1.1. Formål, anvendelsesområde og definitioner

I forordningerne fastsættes hovedsageligt betingelser og procedurer for indlæsning og behandling af indberetninger i SIS. Herudover fastsættes bestemmelser vedrørende bl.a. den tekniske opbygning af SIS, databeskyttelse og adgangen til SIS. Forslagene sigter på at udvikle og forbedre det eksisterende system, hvorfor de i stor udstrækning bygger videre på foranstaltninger, der allerede er indført.

En række generelle bestemmelser går igen i begge forslag. Disse vil i det følgende omtales samlet.

Forslagene definerer ”en indberetning” som et sæt oplysninger, der indlæses i SIS, så de kompetente myndigheder kan identificere en person eller en genstand med henblik på at træffe en særlig foranstaltning.

”Et hit i SIS” defineres i forslagene som en søgning foretaget af en slutbruger, der afslører en indberetning, som er indlæst i SIS af en medlemsstat, hvor den indtastede data matcher data i indberetningen, og hvor matchet efterfølgende bekræftes.

”Slutbrugere” defineres som de kompetente myndigheder, der søger direkte i SIS.

3.1.2. Den tekniske opbygning af SIS

SIS består af et centralt system (”den centrale SIS”), et nationalt system (”N.SIS”) og en kommunikationsinfrastruktur (”kommunikationsinfrastrukturen”).

Den centrale SIS, som bl.a. indeholder selve SIS-databasen, drives af Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (”eu-LISA”).

N.SIS i hver enkel medlemsstat består af nationale datasystemer, der kommunikerer med den centrale SIS. Hidtil har det været frivilligt for medlemsstaterne, om deres N.SIS tillige indeholdt en datafil (en såkaldt ”national kopi”), som indeholder en fuldstændig eller delvis kopi af SIS-databasen.

Som noget nyt foreslås et krav om, at alle medlemsstaters N.SIS skal indeholde en hel eller delvis national kopi af SIS-databasen, med henblik på at sikre uafbrudt tilgængelighed for slutbrugerne, også selv om der skulle være problemer med det centrale system. Danmark har på nuværende tidspunkt ikke oprettet en national kopi. I den seneste kompromistekst er der blevet tilføjet en mulighed for, at to eller flere medlemsstater kan dele en national kopi, som fysisk placeres i én af medlemsstaternes N.SIS, men som alle de medlemsstater, der deler kopien, kan søge i.

3.1.3. Retten til adgang til indberetninger

Nationale kompetente myndigheder og visse EU-agenturer, herunder Europol og Eurojust, har ret til adgang til SIS.

Som noget nyt fastsættes med forslagene bl.a. følgende:

- Europols adgang til indberetninger og supplerende oplysninger i SIS udvides.
- Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning og dets hold får adgang til systemet, herunder i relation til dets udførelse af opgaver i henhold til forordningen om et EU-system for rejseoplysninger og rejsetilladelser (ETIAS).
- Nationale myndigheder med ansvar for behandlingen af tredjelandsstatsborgeres indrejse, ophold og tilbagevenden til medlemsstaternes område, får adgang til SIS.
- Myndigheder, der er ansvarlige for registreringen af skibe, luftfartøjer og skydevåben får adgang til SIS, ligesom det allerede er tilfældet for myndigheder, der indregistrerer køretøjer.

De pågældende myndigheder får kun adgang til de oplysninger, der er nødvendige for varetagelsen af deres opgaver.

3.1.4. Opbevaring og sletning af indberetninger

Med forslagene fastsættes nye frister for opbevaring af indberetninger:

- Den generelle maksimale frist for opbevaring af indberetninger vedrørende personer foreslås udvidet fra tre til fem år.
- Fristen for opbevaring af indberetninger vedrørende genstande foreslås afkortet fra ti til fem år, dog 10 år for så vidt angår skydevåben, officielle blankodokumenter og identitetsdokumenter.

Medlemsstaterne kan altid fastsætte kortere frister og forlænge opbevaringsfristen, hvis det er nødvendigt af hensyn til indberetningens formål i overensstemmelse med national ret.

Der fastsættes endvidere nye sletteregler, som er specifikke for hver type af indberetning.

3.2. A) Grænseforvaltningsforslaget

Med forslaget om grænseforvaltning bliver det obligatorisk at indberette indrejseforbud for tredjelandsstatsborgere i SIS. Formålet er at sikre en bedre håndhævelse på tværs af medlemsstaterne, idet medlemsstaterne vil kunne se og håndhæve andre medlemsstaters indrejseforbud. Der er på nuværende tidspunkt mulighed for at indberette indrejseforbud, men ikke en forpligtelse hertil, hvilket bevirker, at systemet ikke er tilstrækkeligt effektivt.

Der bliver endvidere fastsat en obligatorisk frist for at konsultere andre medlemsstater i forbindelse med en indberetning af et indrejseforbud. Konsultationen skal sikre, at der ikke indberettes et indrejseforbud i tilfælde, hvor en anden medlemsstat eksempelvis har tildelt den pågældende en opholdstilladelse og omvendt. Den obligatoriske frist skal i den forbindelse medvirke til at sikre et endeligt resultat af konsultationen for at undgå, at personer, der udgør en trussel, kan rejse ind i Schengenområdet.

Med forslaget tilføjes en række kategorier af oplysninger, der skal indlæses i SIS vedrørende indberetninger om indrejseforbud, herunder bl.a. oplysninger om personens identitet, rejsedokument, ansigtsbillede og fingeraftryk inklusiv håndfladeaftryk.

Det bliver obligatorisk at anvende bl.a. fingeraftryk i forbindelse med identifikation af en person, som det ellers ikke er muligt at identificere.

3.3. B) Retshåndhævelsesforslaget

3.3.1. Kategorier af oplysninger og påtegninger

I lighed med grænseforvaltningsforslaget medfører retshåndhævelsesforslaget en tilføjelse af kategorier af oplysninger, der skal kunne indføres i SIS. De nye oplysninger omfatter bl.a. ansigtsbilleder, håndfladeaftryk og DNA-profiler. Det gøres ligeledes obligatorisk at søge med fingeraftryk, hvis det ikke er muligt at identificere personen på anden vis.

DNA-profiler må kun tilføjes til visse indberetninger om savnede personer og kun, hvis andet passende identifikationsmateriale ikke er tilgængeligt.

3.3.2. Indberetninger om savnede og sårbare personer

Med forslagene tilføjes visse nye bestemmelser om indberetninger vedrørende savnede og sårbare personer, herunder særligt savnede børn og sårbare personer, som bør forhindres i at rejse af hensyn til deres egen sikkerhed.

Med den nuværende lovgivning er det kun muligt at indlæse indberetninger vedrørende børn, når de allerede er meldt savnede. Med det nye forslag indføres en mulighed for at indlæse forebyggende indberetninger i sager, hvor der er stor risiko for, at et barn bliver bortført af en forælder.

Ligeledes tilføjes en mulighed for at indlæse indberetninger om sårbare personer, hvor der er en konkret risiko forbundet med personens udrejse af

en medlemsstat. Denne indberetningsmulighed finder anvendelse i tilfælde hvor personen ved udrejse vil være i risiko for tvangsægteskab, kvindelig omskæring, eller for så vidt angår mindreårige, en risiko for, at personen vil tilslutte sig væbnede konflikter, organiserede kriminelle grupper eller terrorgrupper.

3.3.3. Indberetninger om personer og genstande med henblik på diskret kontrol, undersøgelseskontrol eller målrettet kontrol

En indberetning i SIS har hidtil kunnet indlæses med henblik på, at den omhandlede person eller genstand skulle undergå diskret eller målrettet kontrol. Kontrollen udføres med henblik på at indsamle så mange oplysninger om bl.a. rejserute, ledsagere, og identitet som muligt og videregive dem til den indberettende myndighed.

En diskret kontrol udgør en kontrol af en person eller en genstand uden at personen derved tilbageholdes og udspørges. Kontrollen må altså ikke afsløre, at der er tale om andet end en almindelig rutinekontrol.

En målrettet kontrol kan derimod bl.a. omfatte, anholdelse og fysiske undersøgelser af personer og genstande. Det afsløres altså over for personen, at der er tale om en målrettet kontrol.

Som noget nyt foreslås indført en såkaldt "undersøgelseskontrol". Kontrollen omfatter en mere tilbundsgående kontrol og udspørgning af personen end ved en diskret kontrol, men omvendt ikke kropsvisitering eller anholdelse, som ved en målrettet kontrol. Undersøgelseskontrollen har navnlig til formål at understøtte foranstaltninger for at bekæmpe terrorisme og grovere kriminalitet.

3.3.4. Indberetninger om ukendte eftersøgte personer med henblik på identifikation

Der foreslås tilføjet en ny kategori af indberetninger, hvorefter enten fuldstændige eller ufuldstændige fingeraftryk eller håndfladeaftryk vedrørende ukendte personer, der er eftersøgt i forbindelse med en strafbar handling, skal kunne indføres i SIS. Disse indberetninger skal kunne indlæses, hvis der f.eks. opdages fingeraftryk eller håndfladeaftryk på et gerningssted for en grov strafbar handling, herunder terrorhandlinger, og hvis der er tungtvejende grunde til at formode, at fingeraftrykkene stammer fra gerningsmanden.

Lagringen af fingeraftryk fra en ukendt eftersøgt person gør det muligt at indlæse fingeraftrykkene fra en ukendt gerningsmand i SIS, så den pågældende kan identificeres, hvis vedkommende findes i en anden medlemsstat.

3.4. C) Tilbagesendelsesforslaget

3.4.1. Formål og anvendelsesområde

Formålet med forslaget er at opstille rammerne for brugen af SIS i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere, der opholder sig ulovligt på medlemsstaternes område, og som har modtaget en afgørelse om tilbagesendelse efter tilbagesendelsesdirektivet (direktiv 2008/115/EF). Med forslaget gøres det obligatorisk at indlæse indberetninger om alle tilbagesendelsesafgørelser. Forslaget supplerer herved forslaget om grænseforvaltning.

Brugen af SIS i forbindelse med tilbagesendelse har til formål at understøtte udlændingemyndighederne i deres arbejde med opfølgning og gennemførelse af tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere samt øge informationsudveksling og samarbejde mellem udlændingemyndighederne.

På nuværende tidspunkt er der ikke noget EU-system til deling af information om tilbagesendelsesafgørelser eller overvågning af gennemførelsen heraf. Herved bliver det lettere for irregulære migranter at undgå tilbagesendelse, idet de blot kan flytte til en anden medlemsstat.

3.4.2. Indlæsning og sletning af indberetninger i SIS

De nationale myndigheder med ansvar for at træffe tilbagesendelsesafgørelser skal indberette afgørelsen i SIS for, at alle medlemsstater kan tilgå denne information. I forbindelse med udrejse skal grænsekontrolmyndighederne registrere, at personen er udrejst, hvorefter indberetningen om tilbagesendelsesafgørelsen slettes. I relevante tilfælde registreres der samtidig en indberetning om indrejseforbud.

3.4.3. Resultaterne af forslaget

Med forslaget sikres følgende:

- Overvågning af om afgørelser om tilbagesendelse overholdes.
- Bedre mulighed for at håndhæve tilbagesendelsesafgørelser i tilfælde, hvor tredjelandstatsborgeren ikke udrejser.

- Mulighed for at verificere, om en tredjelandsstatsborger, som antræffes på en medlemsstats område, er genstand for en tilbagesendelsesafgørelse fra en anden medlemsstat.
- Mulighed for at håndhæve tilbagesendelsesafgørelser på vegne af andre medlemsstater.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

A) Grænsekontrollforslaget og B) Retshåndhævelsesforslaget

Kommissionen har om nærhedsprincippet bl.a. anført, at målene for forslagene bl.a. omfatter en række tekniske forbedringer for at øge effektiviteten af SIS og for at harmonisere brugen af systemet på tværs af medlemsstaterne. Da den omfattende informationsudveksling, der finder sted mellem medlemsstaterne gennem SIS, ikke kan sikres gennem decentrale løsninger, kan målene for disse forslag således bedre nås på EU-plan.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

C) Tilbagesendelsesforslaget

Kommissionen anfører, at der på nuværende tidspunkt ikke er et system, som giver mulighed for en systematisk deling af oplysninger om tilbagesendelsesafgørelser i medfør af tilbagesendelsesdirektivet. Der er derfor behov for en fællesløsning i EU, hvor afgørelser om tilbagesendelse indberettes, så alle relevante myndigheder har mulighed for at tilgå disse oplysninger. Kommissionen vurderer derfor, at formålet med forslaget derfor bedre kan opnås af EU.

Det er – af de af Kommissionen anførte grunde – regeringens vurdering, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

SIS er reguleret i bl.a. lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, udlændingeloven, udlændingebekendtgørelsen og visumbekendtgørelsen.

Det følger af § 2, stk. 1, i lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, at bestemmelserne i Rådets afgørelse 2007/533/RIA af 12. juni 2007 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengen-informations-systemet (SIS II) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengen-informationssystemet (SIS II) finder anvendelse i Danmark. Det fremgår videre af § 1, stk. 4 og 5, at justitsministeren på Danmarks vegne i Rådet for Den Europæiske Union kan medvirke til vedtagelsen af en rådsafgørelse om indførelse af nye funktioner i SIS samt om oprettelse, drift og brug af anden generation af SIS.

I udlændingelovens § 2 a, stk. 8 og 9, er der henvist til den nugældende SIS II-forordning. Det fremgår bl.a. af udlændingeloven, at en udlænding kan afvises ved indrejsen fra et land, der ikke er tilsluttet Schengenkonventionen, at der ikke kan gives opholdstilladelse, og at en opholdstilladelse altid kan inddrages, hvis en udlænding er indberettet til SIS, jf. udlændingelovens § 28, stk. 1, nr. 6, § 10, stk. 2, nr. 4, og § 19, stk. 4.

Endvidere følger det af bekendtgørelse nr. 376 af 20. marts 2015 om udlændinges adgang til Danmark på grundlag af visum (visumbekendtgørelsen) § 8, stk. 2, nr. 5, at der meddeles afslag på en ansøgning om Schengenvisum, hvis udlændingen er indberettet til SIS. Ligeledes følger det af bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 om udlændinges adgang her til landet (udlændingebekendtgørelsen) § 11, stk. 5, nr. 4, at der ikke kan ske indrejse til Danmark fra et land uden for Schengenområdet, hvis udlændingen er indberettet til SIS.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslagene er som nævnt fremsat med hjemmel i TEUF, tredje del, afsnit V, og er således omfattet af det danske retsforbehold. Danmark kan dog inden seks måneder efter vedtagelsen af forslagene træffe afgørelse om, at Danmark vil gennemføre forslagene i dansk ret. I så fald vil denne gennemførelse medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, herunder i relation til ovenstående lovgivning.

Økonomiske konsekvenser

En gennemførelse af forslagene i dansk ret vil få statsfinansielle konsekvenser. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt nærmere at opgøre de statsfinansielle konsekvenser forbundet med forslagene.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

En gennemførelse af forslagene i dansk ret skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Sagen har været i skriftlig høring i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017.

Forslagene har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv:

Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Sø- og Handelsretten, Præsidenterne for byretterne, Advokatrådet, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Offentlige Anklagere, CBS (Juridisk Institut), Handelshøjskolen i Aarhus (Juridisk Institut), Institut for Menneskerettigheder, Kriminalpolitisk Forening (KRIM), Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Søfartsstyrelsen, Trafikstyrelsen, Socialstyrelsen, Udlændingestyrelsen, Amnesty International, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Røde Kors og Rådet for etniske minoriteter

Institut for Menneskerettigheder, Den Danske Dommerforening, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Datatilsynet, Byretterne, Domstolsstyrelsen, Østre Landsret, Vestre Landsret, Politiforbundet og Rigspolitiet har afgivet høringssvar, men har ikke haft bemærkninger til forslagene.

Dansk Flygtningehjælp, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Retspolitisk Forening og Udlændingestyrelsen har afgivet høringssvar med bemærkninger til forslagene. De fremsendte bemærkninger er nærmere beskrevet nedenfor.

7.1. Dansk Flygtningehjælps høringssvar

Dansk Flygtningehjælp har i sit høringssvar angivet, at der i de tre forslag bør være mere fokus på princippet om non-refoulement, og hvordan det sikres overholdt med henblik på at, at personer med behov for og krav på international beskyttelse ikke afvises ved de ydre grænser eller udsendes i strid med dette princip.

I relation til grænseforvaltningsforslaget anfører Dansk Flygtningehjælp at det bl.a. fremgår, at man ønsker at opnå en mere effektiv håndhævelse af indrejseforbud ved den ydre grænse, men at princippet om non-refoulement ikke ses nævnt et eneste sted. Imidlertid vil afvisning ved den ydre grænse af en person med behov for og krav på international beskyttelse være en klar krænkelse af princippet om non-refoulement – uanset om pågældende person har et indrejseforbud.

I relation til tilbagesendelsesforslaget anfører Dansk Flygtningehjælp, at håndhævelse af andre medlemsstaters afgørelser om tilbagesendelse nævnes som et forventet resultat. Dansk Flygtningehjælp bemærker, at princippet om non-refoulement ses nævnt i alt to gange i forslaget, men at der imidlertid ikke ses en nærmere redegørelse for, hvordan overholdelse af princippet skal sikres overholdt i en situation, hvor en medlemsstat påtænker at håndhæve et andet medlemsstats afgørelse om tilbagesendelse, og hvor der i perioden siden afgørelsen er indtruffet relevante nye begivenheder eller dukket nye vigtige oplysninger op.

Dansk Flygtningehjælp anfører endvidere i relation til tilbagesendelsesforslaget, at oplysninger fra en asylsag naturligvis aldrig må videregives til tredjelande. Dansk Flygtningehjælp opfordrer endelig til at det understreges, at frihedsberøvelse bør anvendes mindst muligt, og kun hvis mindre indgribende foranstaltninger utvivlsomt er utilstrækkelige.

7.2. Landsforeningen af Forsvarsadvokaters høringssvar

Landsforeningen af Forsvarsadvokater har i relation til den første del af retshåndhævelsesforslaget bemærket, at forslaget om ændring af artikel 22 samt indførelsen af de nye artikler 40, 41 og 42 vil søge at indlemme henholdsvis håndfladeaftryk, ansigtsbilleder og DNA-profiler som nye instrumenter til at identificere en person i SIS.

Landsforeningen noterer sig, at såvel håndfladeaftryk, brugen af ansigtsbilleder og DNA-profiler til identifikation alene forventes anvendt på særlige,

begrænsede områder, hvorunder især DNA-profiler tænkes anvendt for særligt savnede personer, der skal beskyttes, navnlig børn.

Uanset de oplyste, begrænsede anvendelsesområder for håndfladeaftryk, ansigtsbilleder og DNA-profiler finder Landsforeningen det umiddelbart betænkeligt, at der foretages så omfattende udvidelser af instrumenterne til identifikation i SIS, uden at de retssikkerhedsmæssige forhold forbundet hermed synes nærmere gennemgået og konsekvensberegnet.

Landsforeningen finder det betænkeligt, at disse nye instrumenter til identifikation alle indføres i SIS, idet selve opbevaringen af disse data i SIS kan frygtes at blive anvendt i højere grad og i andre sagstyper end forudsat i forslagets bemærkninger, hvor der som nævnt alene tilsigtes en begrænset anvendelse.

7.3. Retspolitisk forenings høringssvar

Retspolitisk Forening angiver i sit høringssvar, at foreningen er enig med fremsendelsesbrevets angivelse af, at forslagene er omfattet af Danmarks retsforbehold over for EU. Forordningerne kan derfor ikke få virkning for Danmark som overnationale regler, ligesom Danmark ikke deltager i beslutningen om at vedtage forordningerne.

I forlængelse heraf anfører Foreningen, at som det – nærmest enslydende – *fremgår af de tre forslag, dels i de indledende bemærkninger ("variabel geometri") og dels i præamblerne, kan forslagene som sådan ikke finde anvendelse for Danmark.*

Foreningen angiver endvidere, at da SIS-reglerne er en væsentlig del (*"data-værktøj/registre"*) af Schengenreglerne, og da Danmark indtil videre deltager i Schengensamarbejdet, kræver Danmarks fortsatte deltagelse i dette samarbejde, at Danmark i national lovgivning gennemfører *"forordningsreglerne" på mellemstatsligt/konventionsmæssigt grundlag i relation til EU.* En sådan dansk lovvedtagelse om tiltræden skal ske senest 6 måneder efter forordningerne vedtagelse.

Foreningen bemærker endelig, at Foreningen hverken har ressourcemæssig baggrund eller politi-/datamæssig kompetence til at vurdere hensigtsmæssigheden eller nødvendigheden af alle de omfattede registeroplysninger og deres håndtering, procedurer, kontroller mv., hvorfor foreningen ikke har tilkendegivet opfattelser herom.

7.4. Udlændingestyrelsens høringssvar

Udlændingestyrelsen har i sit høringssvar angivet, at tilbagesendelsesforslaget vil indebære et betydeligt øget ressourceforbrug for styrelsen. I den forbindelse henviser styrelsen til den brede definition af en tilbagesendesafgørelse efter dansk ret, der omfatter afgørelser omfattet af udlændingelovens § 33, stk. 1, - dvs. afgørelser om udvisning efter udlændingelovens § 25, § 25 a, stk. 2, eller § 25 b, stk. 1, om udsendelse efter § 27 b, samt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, afslag på forlængelse af en opholdstilladelse eller afgørelse om inddragelse af en tidligere meddelt opholdstilladelse.

Nærmere vurderer Udlændingestyrelsen, at opdatering af begreberne en afgørelse, en udrejsefrist (perioden for den frivillige udrejse) og efterfølgende bekræftelse af en udrejse/sletning i SIS mv., vil betyde et meget stort ressourceforbrug for styrelsen. I den forbindelse anfører styrelsen, at dette også skal ses i sammenhæng med, at udrejsefristen i mange sager ofte vil være på 7 dage, og det vil derfor være enormt ressourcekrævende at indberette og slette disse indberetninger inden for en ofte meget kort periode. Udlændingestyrelsen angiver endvidere, at da det er Rigspolitiet, som i dag forestår opdateringer/sletninger mv. i SIS, vil forslaget efter styrelsens umiddelbare vurdering endvidere indebære et meget stort arbejde for politiet, ligesom det kan være uhensigtsmæssigt, at flere myndigheder (ud over Rigspolitiet) får adgang til at opdatere, indberette, slette mv. i SIS.

I relation til konsultationerne mellem de forskellige medlemsstater anfører Udlændingestyrelsen, at der i forslaget er lagt op til nogle korte frister, som styrelsen vurderer er meget hensigtsmæssige, men som omvendt vil kunne være vanskelige at overholde i praksis. I den forbindelse henviser styrelsen til, at de i dag oplever meget lange svartider på sådanne henvendelser/konsultationer mellem medlemsstaterne.

Endelig bemærker Udlændingestyrelsen, at ovenstående efter styrelsens opfattelse tilsvarende vil gøre sig gældende for Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger til forslaget

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man generelt positiv over for initiativer, der sigter på at forbedre og effektivisere den ydre grænsekontrol og dermed styrke sikkerhedssituationen i Schengenområdet. Regeringens generelle holdning til de foreliggende forslag er derfor positiv, og regeringen kan således tilslutte sig forslagene.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8.-9. juni 2017.

Dagsordenspunkt 8: Terrorbekæmpelse

Nyt notat.

Sagen er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2017) 407 endelig

1. Resumé

På rådsmødet den 12.-13. oktober 2017 (retlige og indre anliggende) er sagen på dagsordenen med henblik på en udveksling af synspunkter om terrorbekæmpelse i EU. Det forventes, at udvekslingen af synspunkter vil tage udgangspunkt i de overordnede konklusioner i Kommissionens evalueringssrapport af 26. juli 2017 om EU's sikkerhedsrapport (KOM(2017) 407 endelig). Det fremgår overordnet af konklusionerne i rapporten, at den omfattende evaluering af EU's sikkerhedspolitik samlet set er positiv og bekræfter relevansen og effektiviteten af EU's tiltag på området for intern sikkerhed. Rapporten konkluderer dog samtidig, at evalueringen også har afdækket nogle udfordringer og mangler, som hæmmer det praktiske samarbejde i sikkerhedsunionen. Kommissionen vil søge at løse disse udfordringer og mangler ved bl.a. at understøtte en fuldstændig gennemførelse af de vedtagne EU-retlige tiltag og mindske kompleksiteten ved EU's instrumenter og redskaber. Det forventes endvidere, at Kommissionen i den forbindelse bl.a. vil opfordre medlemsstaterne til at styrke det EU-retlige samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet og implementere vedtagne EU-retlige tiltag i relation hertil. Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant. Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser. Fra dansk side er man overordnet positiv over for tiltag, der kan styrke det EU-retlige samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet. Fra dansk side støtter man endvidere implementering af vedtagne tiltag i relation hertil. Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage udvekslingen af synspunkter til efterretning, såfremt drøftelserne har det forventede indhold og fokus.

2. Baggrund

EU's terrorbekæmpelsesindsats har gennem en længere periode været et højprioriteret emne på EU's dagsorden og i den forbindelse været drøftet på en række rådsmøder (retlige og indre anliggender) og møder i Det Europæiske Råd (DER).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12.-13. oktober 2017 er sagen på dagsordenen med henblik på en udveksling af synspunkter om terrorbekæmpelse i EU. Det forventes, at udvekslingen af synspunkter vil tage udgangspunkt i de overordnede konklusioner i Kommissionens evalueringsrapport af 26. juli 2017 om EU's sikkerhedspolitik (KOM(2017) 407 endelig). Det forventes endvidere, at Kommissionen i den forbindelse bl.a. vil opfordre medlemsstaterne til at styrke det EU-retlige samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet og implementere vedtagne EU-retlige tiltag i relation hertil.

3. Formål og indhold

Kommissionens evaluering af EU's sikkerhedspolitik blev indledt i december 2016 med henblik på en grundig undersøgelse af relevansen og effektiviteten af EU's politikker og instrumenter, der har til formål at støtte medlemsstaternes indsats mod terrorisme og radikalisering, organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet. I evalueringen undersøges nærmere de tiltag, der er iværksat på EU-plan inden for området for intern sikkerhed, på grundlag af interne analyser foretaget af Kommissionens tjenestegrene, spørgeundersøgelser blandt medlemsstaternes myndigheder og EU-agenturer samt en åben dialog med en bred vifte af berørte parter, herunder Europa-Parlamentet, de nationale parlamenter, civilsamfundet, tænketanke, den akademiske verden og brancheorganisationer.

Kommissionens evalueringsrapport om EU's sikkerhedspolitik (KOM (2017) 407 endelig) blev fremlagt den 26. juli 2017. Det fremgår overordnet af konklusionerne i rapporten, at den omfattende evaluering af EU's sikkerhedspolitik samlet set er positiv og bekræfter relevansen og effektiviteten af EU's tiltag på området for intern sikkerhed. Rapporten konkluderer dog samtidig, at evalueringen også har afdækket nogle udfordringer og mangler, som hæmmer det praktiske samarbejde i sikkerhedsunionen. Det omfatter ifølge Kommissionen bl.a. nødvendigheden af yderligere at udvikle og tilpasse de eksisterende politikker og instrumentet for effektivt at håndtere den stigende terrortrussel, hvilket også fremgår af DER's rådskonklusioner af 22.-23. juni 2017, G20-handlingsplanen af 7. juli 2017 om terrorbekæmpelse og G7-erklæringen af 26. maj 2017 om bekæmpelse af terrorisme og voldelig ekstremisme.

Kommissionen vil søge at løse disse udfordringer og mangler ved at 1) understøtte en fuldstændig gennemførelse af EU's tiltag på området for intern sikkerhed, 2) mindske kompleksiteten ved EU's instrumenter og redskaber,

3) opbygge yderligere kapacitet på EU-plan ved at samle ressourcer og 4) håndtere nye trusler. Kommissionen vil fremlægge evalueringen for Europa-Parlamentet og Rådet og opfordrer de to institutioner til at indgå i en aktiv dialog om konklusionerne heri.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Udvekslingen af synspunkter medfører ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Sagen medfører ikke i sig selv økonomiske konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Sagen giver ikke anledning til at fremhæve andre konsekvenser.

8. Høring

Der er – ud over høringen af Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 22. september 2017 – ikke foretaget høring vedrørende sagen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes officielle holdninger.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er man overordnet positiv over for tiltag, der kan styrke det EU-retlige samarbejde på terrorbekæmpelsesområdet. Fra dansk side støtter man endvidere implementering af vedtagne tiltag i relation hertil.

Det forventes, at man fra dansk side vil kunne tage udvekslingen af synspunkter til efterretning, såfremt drøftelserne har det forventede indhold og fokus, jf. ovenfor.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Rådsmødedrøftelser af EU's indsats på terrorbekæmpelsesområdet er imidlertid løbende blevet forelagt Folketingets Europaudvalg, herunder senest til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14. september 2017.